

TENTOONSTELLING Kunstenaar Leendert van Dijk exposeert in Museum Land van Valkenburg

Eerbied voor verleden, geen gepriegel

De schilderijen van de Valkenburgse kunstenaar Leendert van Dijk verraden respect voor verleden en detail, 'zonder gepriegel'. Precies zoals de man in kwestie.

door **Gwen Teo**

Het is een ietwat vreemde gewaarwording: een kunstschilder die kritisch over de toekomst van zijn vak praat, omringd door eigen werk. Locatie is Museum Land van Valkenburg, waar momenteel zo'n vijftig werken van Leendert van Dijks hand zijn samengebracht in een overzichtstentoonstelling, ter ere van zijn 75e verjaardag. Nee, Van Dijk is er de man niet naar om, zoals hij zelf zegt, te beweren dat wat hij doet 'altijd heel moeilijk en knap is'. Het is een vak. En over een vak moet je kunnen discussiëren. „Precies zoals je het over een klompenmaker kunt hebben. Die zijn er vrijwel niet meer. Onder andere door de opmars van de fotografie zie ik mijn vak ook verdwijnen. Maar dat hoeft niet per definitie een ramp te zijn.”

De bezoeker, die Van Dijk in het weekend kan ontmoeten in het museum, verwacht die mening misschien niet. Die ziet de landschappen en de stillevens van fruit, waarvan de Valkenburgse kunstenaar zegt het mooi te vinden als de kijker het gevoel krijgt 'de appel vast te kunnen pakken'. Portretten, waaronder dat van oud-gouverneur Sjeng Kremers. Een paar jaar geleden veelbesproken, toen Van Dijk een kort geding aanspande nadat het provinciebestuur een andere kunstenaar opdracht had gegeven een nieuw portret van Kremers te maken voor de 'Galerij der

Leendert van Dijk verwerkte de gelaatstreken van zijn vrouw in 'een vrije kopie' van een beroemd portret van gravin Anne Carr.

foto Luc Lodder

Gouverneurs.' Van Dijk verloor. „Helaas. Maar ik ben democraat genoeg om dan te zeggen: je hebt verloren, nu loslaten.”

De in Sittard geboren kunstenaar werd opgeleid in Maastricht en Amsterdam. Hij keerde terug naar Limburg, echter niet uit sentiment. Hij wilde eigenlijk in de Achterhoek wonen, maar door gebrek aan woningaanbod daar, bleef die wens onvervuld. Inmiddels is kasteel Genhoes thuis voor de kunstenaar en zijn vrouw. Het is ook de omgeving van het 'kerkje in

Oud-Valkenburg', een dierbaar schilderij van bescheiden formaat. Het gebouw is gehuld in een gouden gloed. Rond elf uur 's ochtends geschilderd, herinnert de maker zich. Het werk is niet van Van Dijk, maar in particulier bezit. Je beste werk moet het publiek kunnen kopen, luidt zijn mening. „Wie dat niet toestaat, is niet slim. Mensen herkennen meestal wel wat goed is, al dan niet bewust.” Zijn stijl is in de loop der jaren niet veel veranderd, wel is de 'toets wat luchtiger geworden'. Van Dijk

toont volgens curator Rob Kooiman grote eerbied voor het verleden. Zelf verklaart de kunstenaar dat het hem daarbij niet om de details gaat. „Ik houd van schilderen; werk met borstels, niet met fijne penseeltjes.” 'Gepriegel' is niet aan hem besteed. Net zomin als de hectiek van de huidige maatschappij. Hij vond het vroeger makkelijker, bijvoorbeeld een baantje vinden dat 'tenminste nog aanschurkte tegen het vak'. Nodig totdat je van je werk kon leven. „Vreselijk om te horen dat studen-

ten tegenwoordig leren hoe ze hun werk aan de man moeten brengen. Het werpt ook vragen op, als je vanuit die commerciële gedachte werkt. Anderzijds zijn bepaalde dingen nu beter geregeld, maar ik zou vandaag geen beginnend kunstenaar willen zijn. Enige troost put ik uit het feit dat elke periode wel mensen met pit kent die er komen.”

De expositie met werken van Leendert van Dijk in Museum Land van Valkenburg is te zien tot en met 1 maart.